

HAAPSALU UKSETEHASE AS

Masti tee 8, 90401 Uuemõisa, Lääne maakond, Eesti
tel. +372 47 20 800, faks +372 47 20 803, www.uksetehas.ee, info@uksetehas.ee

Tule-, suitsu- ja helikindla välisukse EI30/Rw40dB Ex paigaldus- ja hooldusjuhend

Kõnealuste puituste tulepüsivus on määratud vastavalt katsestandardile EN1634-1:2014+A1:2018, ja klassifitseeritud vastavalt standardile EN13501-2:2016. Laboris mõõdetud ja ISO 717-1 järgi määratud kaalutud õhumüra isolatsiooni indeksi Rw väärtus on umbestel $Rw(C;Ctr) = 40 (-2;-5)$ dB. Lubatud valmistusmõõdud ja lisavarustus vastavussertifikaadi kinnitatud tehnilise kirjelduse LISA Z järgi.

Muud toimivusomadused vastavalt CE-märgisele, mis on leitav kodulehelt www.uksetehas.ee
Tegemist on inimeste ohutuse tagamisele suunatud tootega, seepärast lugege enne paigaldamist käesolev juhend hoolikalt läbi. Ehitustööde eest vastutav isik peab tagama, et allpool toodud nõuded oleksid täidetud. Allkirjastatud paigaldus- ja hooldusjuhend peab olema vajadusel kättesaadav ja lisatakse hiljem ehitise täitedokumentatsioonile.

Tellimuse nr. _____

Tellijä: _____

Vastutav isik (nimi, allkiri) _____

Ukse tähis: _____

Paigaldusfirma: _____

Paigaldaja (nimi, allkiri) _____

Kuupäev: _____

Tellimuse kättesaamisel:

Kontrollige kauba spetsifikatsiooni ja koguse vastavust saatedokumentides (arvel) märgitule. Sertifitseeritud ustel on vastavad markeeringud kinnitatud hingede poolel umbes 1700 mm kõrgusele. Märkused ja reklamatsioonid palume esitada müüjale 7 päeva jooksul alates kauba kättesaamisest.

Kaitsmaks tooteid määrdumise ja võimalike mehhaaniliste vigastuste eest transpordil ja teisaldamisel, tarnitakse uksekomplektid alati koostatuna ning pakendatuna polüetüleen-kilekotti. Lengi pikematele külgedele kinnitatakse lisakaitseks lainepapist karbikud. Ühele karbiku servale kirjutatakse:

- tootmistellimuse number;
- kliendi ID
- tootmistellimuse pos.nr.
- uksekomplekti mõõdud või mooduli tähis, näit. M10x21
- uksekomplekti käelisuus.

Transpordipakend ei sobi toodete pikemaajaliseks säilitamiseks töömaal.

Transpordikahjustuste ilmnemisel tuleb kauba vastuvõtmisel teha vastav märge transpordifirma saatelehele. Defektse või vigastatud toote paigaldamine ilma valmistaja loata ei ole lubatud !

Uksetehas ei hüvita vigastatud toodete paigaldamisest põhjustatud lisakulusid.

Paigalduseelne ladustamine

Välisuks on pakendatud transpordipakendisse, mis kaitseb uksekomplekti ainult transpordil ja teisaldamisel. Käsitsi teisaldamisel tuleb arvestada, et suuremate uksekomplektide kaal võib ületada

80 kg, eriti tuleb vältida nurgale kukkumist. Uksi tuleb ladustada kuivades tingimustes. Välistingimustes võib uksi hoida korralikult sademete eest kaitstuna maksimaalselt 12 tundi, sellest pikemaajase hoiustamine välistingimustes võib rikkuda toote, kuna pakkekile alune tuulutus ei ole piisav ja niiskus hakkab kondenseeruma.

Välisüksed on valmistatud puidulistest materjalidest, millele on omane niiskuse mõjul paisuda ja halvimal juhul võib see viia viimistluskihi pragunemiseni ja liimivuugi katkemisele.

Tootja ei võta endale mingit vastutust niiskuskahjustuste eest, mis on põhjustatud nõuetele mittevastavast ladustamisest või töömaal käimasolevatest või -olnutest protsessidest (valutööd, plaatimine, viimistlus jne.).

Uste paigaldamine

Välis-tuletõkkeüksed on ette nähtud köetavate töö- ja eluruumide tuletõkkesektsioonide sulgemiseks. Uste käiguvahed on kavandatud selliselt, et välis-tuletõkkeustelt nõutud toimivuskarakteristikud oleksid tagatud, seepärast tuleb paigaldustööd teha eriti hoolikalt ja soovitage tungivalt kasutada kogemustega paigaldusmeeskonda.

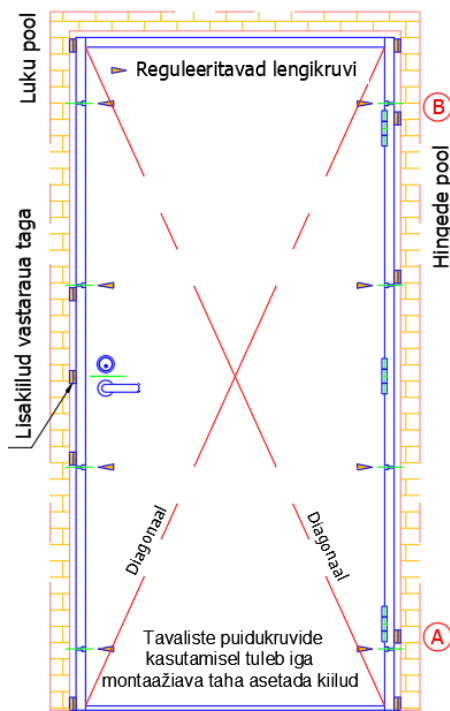
Tootja ei vastuta ebaõigest paigaldamisest tulenevate vigade ja võimalike ebamugavuste eest eksploatatsioonil.

Ukselehte või lenge ei tohi mingil viisil töödelda ega korrigeerida või paigaldada nende külge mitte ettenähtud lisavarustust!

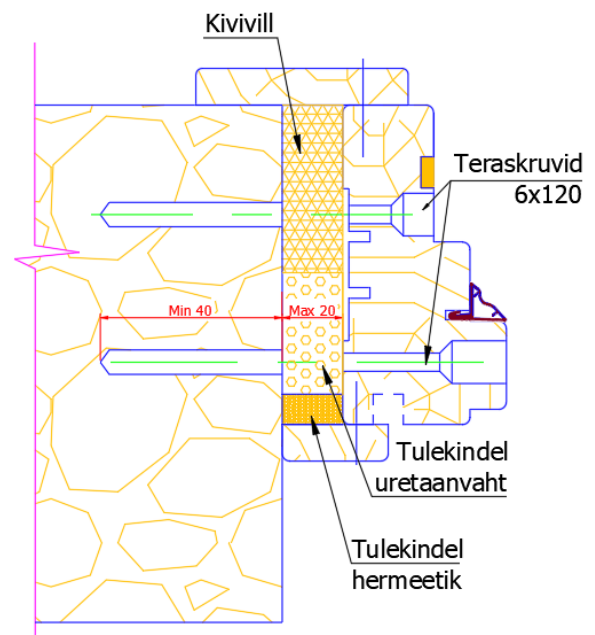
Uksekomplekti paigaldades toimi järgnevalt:

1. Eemalda üks ettevaatlikult pakendist, seejärel eemalda ukseleht lengi küljest, tõstes ukselehe hingetappidelt maha. Aseta ukseleht stabiilselt kõrvalasuva seina najale, pannes eelnevalt ukselehe alaserva ja põranda vahele ning ülaserava ning seina vahele lainepapist tükikesed vältimaks ukselehe või seina kahjustumist. Veendu, et tarindiava, millesse soovid tuletõkkeust paigaldada, on lengi välismõõtudest 20-30 mm suurem, maksimaalne lubatud vahe külgedel on 20 mm ja üleval 30 mm. Juhul kui tihtimispraod on suuremad, tuleb ava korrigeerida.
2. Kontrolli, et ukseleht alla jääv pind oleks sile ja loodis. Vajadusel toesta ukseleht alune tühimik kiilude või puitklotsidega, vältimaks võimalikku läbipaindumist peale astumisel. **ÄRA KUNAGI ASETA UKSELENGI OTSE BETOONPÕRANDA PEALE !** Kasuta HÜDROISOLATSIOONIMATERJALI kogu lengi laiuses enne kui tõstad lengi avasse.
3. Tõsta leng avasse ja fikseeri kiiludega ülemistest ja alumistest nurkadest täisnurksena vertikaalasendisse (vt. **joonis 1**), kontrolli ülapuu rõhtsust vesiloodiga. Tarindiava, millesse asud ust paigaldama, peab olema kuiv !
4. Alusta lengide kinnitust hingedepoolse püstlengi alumise hinge juurest, vajadusel puuri läbi lengis oleva montaažiava seina sisse ava tüübli jaoks. Aseta lisakiilud või tugiklots montaažiava kohale (alumise hinge taha) ja fikseeri leng tugevasti kruvidega Ø6*90/120 mm, vaata joonisel **1 pos. A**. Kinnitustarvikud tuleb valida vastavalt seina tüübile (betoon, tellis, kergplokk, puit jne.), vajadusel konsulteerida kinnitustarvikute müüjaga. Kruvikinnituse sügavus seinas peab olema vähemalt 40 mm. Soovitatav paigaldus on spets. reguleeritavate lengikruvidega Ø6*120 mm (JAMO Schraube Typ 4, AW 30, tsingitud teras, valmistaja Adolf Würth GmbH&Co. KG). Juhul kui seina ja lengi vaheline pragu on 10 mm või väiksem, võib paigalduseks kasutada kruve mõõtudega Ø6*90 mm. Kasutada võib seinatüübile vastavaid plast- või metalltüübleid min. mõõtudega Ø8*40 mm.
5. Seejärel asetatakse ülemise montaažiava alla (ülemise hinge taha) lisakiilud või tugiklots, kontrolli veelkord hingedepoolse püstlengi vertikaalsust pika vesiloodiga ja kinnita, vaata joonisel **1 pos. B**.
6. Toimi samamoodi hingedepoolse püstlengi ülejäänud montaažiavadega, veendu, et leng ei oleks paigaldatud kõveralt ja oleks igakülgsest püstloodis, seejärel pinguta kruvid lõplikult. Kui lengi kinnitamiseks kasutatakse spetsiaalseid järelreguleeringut võimaldavaid

- lengikruve, siis võib montaažiavade tagant mõnes kohas kiilud ära jätta, kuid mitte mingil juhul välisnurkadest või üla/alahinge tagant, (vt. **joonis 1**). Turvakaalutlustel tuleb kiilud või tugiklots asetada ka vasturaua taha.
7. Kiiluta, toesta ja kinnita lengi lukupoolne püstleng, kontrollides pika vesiloodiga aeg-ajalt vertikaalsust. Kontrolli, et ukseava (valgusava) oleks võrdse laiusena, vajadusel reguleeri kruvide ja kiilude abil. Aseta ukseleht lengi. Kontrolli, et ukseleht avaneks ja sulguks vabalt, vajadusel teha lukupoolse püstlengi järelreguleeringud selliselt, et ukselehe ja lengi esipinnad oleksid kogu lengi kõrguses samal tasapinnal. (Tuuleriivi riivistumist ja survet tihenditele saab peale lõplikku paigaldamist ja tihendamist veidi reguleerida vasturauaga).
  8. Kontrolli, et ukselehti ja -lehe vahele jäävad käiguvahed oleksid võrdsed ja jääksid piiridesse 1,5-3 mm. Käiguvahede peenreguleerimine tehakse peale lengi lõplikku paigaldamist ja tihendamist, vt. "Hingede reguleerimine" allpool. Samuti tuleb jälgida, et püstlengide ja ülaluu/ukseläve vahele ei oleks jäänud pragusid, vajadusel pingutada nurgakiilusid.
  9. Kontrolli, et diagonaalid oleksid võrdsed ja püstlengid mõlemas suunas vertikaalsed, seejärel pinguta lukupoolseid kinnituskruvid lõplikult.
  10. Montaažiavad kaetakse plastkorkidega (komplektis).
  11. Ukselengi ja seina vaheline pragu tihendatakse kivivillaga (A2-s1, d0), tulekindla polüüretaanvahuga (Soudafoam FR või analoogne) ja **toa poolt** tulekindla akrüülhermeetikuga (Soudal Firecryn või analoogne), vaata **joonis 2**. Hermeetikuga tihendamine peab olema hoolikas, sest väiksemgi ebatiheus halvendab heliisolatsiooni, kihi soovitatav paksus on 10-20mm. Tihetamisel tuleb jälgida, et ligid ei kaarduks tihendusmaterjalide ülemäärasest kasutamisest.
  12. Paigaldusvahe kaetakse mõlemalt poolt sobivate liistudega, min paksus 12 mm.
  13. Ukslehe kaardumise vältimiseks soovitame esikus või tuulekojas hoida max +20°C sisetemperatuuri.

Joonis 1. Ukselengi fikseerimine tarindiavasse. Vältimaks lengide väändumist ja tihendamaks püstlengide ja ülaluu ning ukselehe vahelisi pragusid, tuleb paariskiilud või tugiklotsid asetada ka ala- ja ülalnurkadest

Joonis 2. Ukselengi ja tarindiava vaheline paigalduspilu täidetakse kivivillaga ja tulekindla uretaanvahuga ning tihendatakse ruumi poolt tulekindla hermeetikuga

Pea meeles: Tule- ja helikindlad välisüksed on rasked ja nende käsitsi teisaldamisel või paigaldamisel peab olema ettevaatlik.

Ukselehes- ja lengis on kasutatud spetsiaalseid silikoontihendeid, mis ukse sulgemisel avaldavad vastusurvet, seepärast võib juhtuda, et mõnikord uks ei sulgu korralikult.

Kontrollige lukukeele riivistumist käsitsi.

Hingede reguleerimine

Kasutatav uksehing N3248-110 TMKSS võimaldab vertikaal- ja horisontaalsuunas reguleeringut

Ukselehe reguleerimine ülesse/allas, vt. joonis 3.

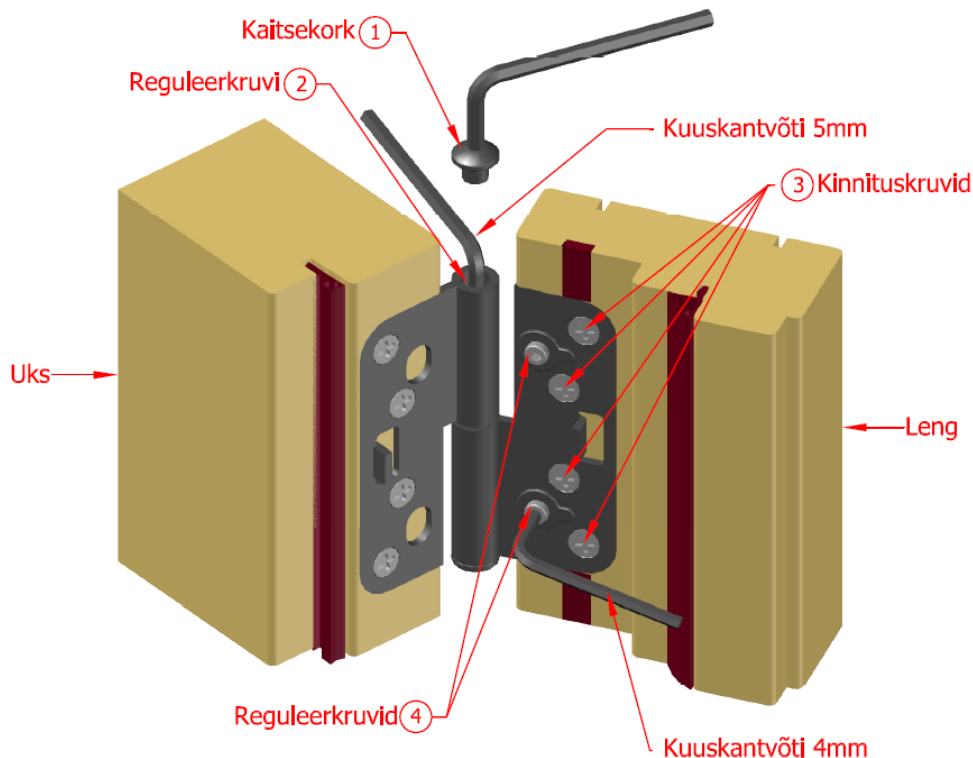
Eemaldada ühel uksehingel kaitsekork **1** (5 mm kuuskantvõti).

Keerates selle all olevat kuuskantpolti **2** (5 mm kuuskantvõtmega) päripäeva, liigub ukseleht ülespoole (üks täispööre tõstab ukselehte 1 mm), vastupäeva keerates allapoole. Kui ukseleht on kerkinud soovitud kõrguseni, siis reguleerige analoogselt ka teised hinged niimoodi, et ukselehe raskus jaguneks hingede vahel võrdselt. Keera kergelt kinni ülemised kaitsekorgid **1**.

Külgmiste käiguvahede reguleerimine, vt. joonis 3

Ava ukseleht selliselt, et pääseksid takistusteta ligi lengipoolsetele hingede kinnituskruvidele. Lõdvenda keskmise hinge kinnituskruve **3** ristpea kruvikeerajaga umbes 1,5 pöördet võrra.

Keera reguleerpolte **4** (4 mm kuuskantvõti) päripäeva- nii suureneb käiguvahed hingede poolel (üks täispööre nihutab ukselehte u.2 mm võrra). Keera reguleeripoldid **4** ühesugusele sügavusele, pinguta hoolikalt kinnituskruvid **3**. Teosta vajadusel samad reguleeringud ülähinge juures. Oluline on, et keskmise hinge telg oleks ühel joonel üla- ja alahinge teljega. Lõpuks pinguta veelkord kõikide hingede kinnituskruve **3**.

Joonis 3. Hingede reguleerimine

Pea meeles: Hingede reguleerimisega korrigeeritakse ukselehe asendit lengi suhtes (käiguvahesid), sellega ei ole võimalik kõrvaldada ebaõigesti paigaldatud lengide kõverust. Uksehingede korrapärane õlitamine kaks korda aastas parandab nende toimivust ja pikendab kasutusiga.

Maalriteipide ja -kilede kasutamisest välisuste juures

Uksega külgnevate pindade viimistlemisel võib osutada vajalikuks ukselehe ja lengide katmine maalrikilega.

Teipimisel tuleb silmas pidada järgmist:

- Jälgida teibivalmistaja kasutusjuhendit.
- Välistingimustes kasutatav teip peab olema niiskuse ja UV-kiirguse kindel.
- Teibitavad pinnad peavad olema puhtad ja kuivad.
- Eemalda teip nii kiiresti kui võimalik, hiljemalt 3-4 päeva pärast. Maalriteibi liimikihi nakkuvuse parandamiseks lisatud pehmedid võivad rikkuda viimistluse.

Kui kahtled teibi sobivuses, proovi seda enne väiksemal ja vähemnähtaval pinnal.

Tootja ei võta endale vastutust teipide väärast kasutamisest tingitud defektidele- spoonikihi rebendid, viimistluskihi tooni muutused või eemaldumine.

Tule- ja suitsutõkkeuste hooldus

Tule- ja suitsutõkkeused kuuluvad sageli kasutatavate toodete hulka ja neil on tähtis osa kogu hoone tuleohutuses, seega on hoone omanik kohustatud hoolitsema selle eest, et kõik avatäited oleksid täielikult töökorras, ning teostama nende üle regulaarset järelevalvet vähemalt kord aastas.

Tule- ja suitsutõkkeuste hooldus sisaldab hinnangut uksekomplektile ja seda ümbritsevale konstruktsioonile, isesulgumisvõime kontrolli, riivistumist, kinni püsimist ja teisi toiminguid, mis on ette nähtud korrashoiuks.

Hooldustööd peavad olema omaniku poolt dokumenteeritud.

Evakuatsiooniuuste ja suluste talitus ning hooldus

Evakuatsiooniuksi ja -suluseid peab regulaarselt kontrollima isik, kelle nimetab ehitise või ettevõtte vastutav töötaja. Kontrollimise sageduse määrab vastutav töötaja, kuid kontrollimine peab toimuma vähemalt kord kvartalis. Evakuatsiooniuuste ja -suluste kontroll ja vajadusel hooldus peavad tagama nende nõuetekohase talitluse hädaolukorras.

Kui evakuatsiooniteele jääv uks on tuletõkkeuks, siis tuleb tuletõkkeust kontrollida samuti üks kord kvartalis.

Luku hooldus

Luku laitmatuks toimimiseks õlitage kõiki liikuvaid osi lukuõliga vähemalt üks kord aastas. Kontrollige, et käepideme, lukuraami ja võtmepesa poldid oleksid korralikult kinnitatud. Pea meeles, et lukud toimivad vaid siis, kui ukсед on korralikult suletud. Kuna välisukse on kasutusel topelt tihendeid, siis tuleb lukukeele riivistumine käsitsi üle kontrollida, tõmmates või surudes ukselehte.

Pindade hooldus

Viimistletud pinnad tuleb hoida kuivana. Kõik tekkinud plekid tuleb eemaldada kohe, et need ei jõuaks kuivada ega sisse imbuda. Värvitud või lamineeritud ukse pinda puhasta pehme lapiga, kasutades vajadusel üldpuhastusvahendit ettenähtud vahekorras veega. Puhastusvahend tuleb pihustada lapile, mitte puhastatavale pinnale. Kui puhastamise järel jääb pind märjaks kauemaks kui 30 sekundiks, tuleks pind kuivatada, mitte sellel kuivada lasta.

Tooniva puidukaitsevahendiga viimistletud spoonitud pindade puhastamisel niiske lapiga tuleb olla ettevaatlik, liigne vee kasutamine muudab pinna laiguliseks.

Ukseklaase soovitame puhastada tavaliste klaasipuhastuse vahenditega kasutades pehmet puhastuslappi.

Uste ja lengide pindade puhastamiseks ei tohi kasutada lahustavaid orgaanilisi ühendeid nagu atsetoon, piiritus, bensiin, küünelakieemaldaja jms. Samuti ei tohi kasutada pleegitavaid ning abrasiivseid aineid sisaldavaid pastasid ja vedelikke, küürimispulbreid, harju ja muid mehhaanilisi abivahendeid.

Alkoholi sisaldavate desinfitseerimisvahendite kasutamisel ei tohi neid mingil juhul pihustada värvitud või lakitud pinnale, vaid valada või pihustada pehmele puhastuslapile ning seejärel puhastada käepidemed, võtmepesad, rosetid jms. pinnale kinnitatud furnituur.

Sulgemisseade

Tuletõkkeuks peab olema varustatud sulgemisseadmega, mis vastab valmistajatehase andmetel oma sulgemisjõu ja muude omaduste poolest antud ukse kasutuskohale ja ukse parameetritele (laius, mass) ning tagab ukse täieliku sulgumise. Uksesulgurid peavad vastama harmoneeritud standardile EN 1154 "Akna- ja uksetarvikud. Juhitavad ukseulgemisseadmed. Nõuded ja katsemeetodid" ja omama vastavat CE-märgist.

Uksesulguri numbrikoodi **kolmas** number näitab ukseulguri jõudu vastavalt ukselehe laiusele ja massile ning peaks olema vähemalt **4** ehk see sobib **kuni 80 kg** raskuse ukselehe sulgemiseks.

Uksesulguri numbrikoodi **neljas** number iseloomustab sulguri tulekindlust :

- klass **0**: ei ole sobilik kasutamiseks tuletõkkeustel;
- klass **1**: sobib kasutamiseks tuletõkkeustel.

Sulgemisseade ei tohi olla seatav nii, et ust oleks võimalik fikseerida avatud asendis või sulgemisseadet saab ilma tööriista kasutamata ukselehest lahti ühendada.

Sulgemisseadet ei pea kasutama korterite välisustel ning normaalkasutuses lukustatuna peetavatel tehniliste ruumide ja hooldusustel.

Tootja säilitab õigused muudatusteks.